

IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE: OBRADA I OPIS DOKUMENTARNIH OSTAVŠTINA U HRVATSKOME POVIJESNOME MUZEJU

NIKOLINA ŠIMUNOVIĆ □ Hrvatski povijesni muzej, Zagreb

1 Ivo Maroević, *Uvod u muzeologiju* (Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993.): 85.

2 Maja Škiljan, „Dokumenti o Jelačićevoj ostavštini u Hrvatskom povijesnom muzeju”, *Muzeologija* 35 (1998): 48.

3 Andreja Smetko, *Uspomene na jednoga bana. Ostavština Jelačić u Hrvatskom povijesnom muzeju* (Zagreb: Hrvatski povijesni muzej, 2009): 15.

4 U dokumentarnim i/ili arhivskim zbirka pohranjena je građa koju čine dokumenti u najširem smislu, nastali obavljanjem određene djelatnosti (javnopravni, privatnopravni, sudski, politički, privatni i dr.), a imaju određenu povijesnu i muzeološku vrijednost zbog koje se trajno čuvaju.

5 Sonja Gačina Škalamera, „Prednosti primjene arhivističkih normi ISAD(G) i ISAAR(CPF) u opisu dokumentarne/arhivske građe osobnih ostavština – primjeri iz Hrvatskog školskog muzeja”; u: *14. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Sanjica Faletar Tanacković i Damir Hasenay (Poreč, 2010): 367.

6 Sonja Gačina Škalamera, „Arhivska zbirka Hrvatskog školskog muzeja”; u: *10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Ivana Marinković Zenić i Mirna Willer (Poreč, 2006); Nada Bulić i Ivana Posedi, „Problematika korištenja arhivskog gradiva u muzejima na primjeru Muzeja grada Koprivnice”; u: *20. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji / mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Mirna Willer i Dubravka Osrečki Jakelić (Zagreb, 2017).

Kada muzej darovanjem ili otkupom preuzima ostavštinu nekog pojedinca ili obitelji, u svoj fundus prima raznovrsne predmete koji zajedno daju potpuniji uvid u život i rad određenog pojedinca ili obitelji. Nakon ulaska u muzej građa se prema vrsti predmeta pohranjuje u odgovarajuće zbirke jer su one osnovne jedinice prema kojima se strukturira muzejski zbirni fond.¹ Jezgru osobne ili obiteljske građe čini ostavština kao skup predmeta koji su neposredno pripadali stvaratelju, a nasljednici su ih kao cjelinu namijenili muzeju.² U kontekstu muzeologije pojam *ostavština* nije jasno definiran, ali s obzirom na to da građa u muzej pristiže kao cjelina, da je darovana ili otkupljena od člana obitelji, pojam *ostavština* primjereno je upotrebljavati u opisu, obradi i prezentaciji osobne ili obiteljske građe.³

Tema rada jest dokumentarna građa u osobnim i obiteljskim ostavštinama, pohranjena u dokumentarne ili arhivske muzejske zbirke.⁴ Dokumentarne ostavštine poticaj su za promišljanje o poimanju i opisu dokumentarne građe u muzeju, pri čemu se propituju granice između arhivskoga gradiva i muzejske građe. Pritom se uspoređuju dva naizgled suprotstavljena načela – muzeološko načelo pojedinačnog predmeta i arhivsko načelo zajedničke provenijencije u obradi dokumentarne građe – te se postavlja pitanje primjene načela zajedničke provenijencije i u muzeološkom pristupu.

Na primjeru Dokumentarne zbirke I Hrvatskoga povijesnog muzeja (HPM-a) analizira se način opisa i obrade dokumentarnih ostavština unutar zakonodavnog okvira kojim je uređena muzejska djelatnost i sukladno mogućnostima informacijskoga sustava u kojemu se građa obrađuje.

Ostavštine u muzejima i fondovi u arhivima – mjesta spajanja i razmimoilaženja

Dokumentarne ostavštine pojedinaca i obitelji primarno su pohranjene u arhivima, ali su zastupljene i u knjižnicama i muzejima. Njihov opis i obrada uvjetovani su institucionalnim kontekstom u kojemu se čuvaju i informacijskim sustavom u kojemu se obrađuju, pa će ovisno o tome arhivisti, knjižničari i kustosi razlikovati njihov opis. Obrada građe koja se čuva i opisuje u specifičnom kon-

tekstu muzeja slijedi standarde i smjernice postavljene unutar muzejske zajednice, a to znači primjenu muzeološkog načela pojedinačnog predmeta koje glasi: jedna inventarna oznaka za jedan predmet. U praksi vođenja i upravljanja dokumentarnim i arhivskim zbirka u muzejima uočeno je kako pri obradi i opisu većih osobnih i obiteljskih ostavština dosljedna primjena muzeološkog načela stvara poteškoće. Dovodi do gomilanja inventarnih oznaka, ponavljanja identifikacijskih obavijesti koje rezultiraju nedosljednostima u opisu i upotrebljavanom nazivlju, otežava pretraživost zbirke i uvid u cjelinu jer veza između cjeline i njezinih dijelova u informacijskom sustavu nije vidljiva.⁵

Stoga su u posljednjih nekoliko godina kustosi dokumentarnih i arhivskih zbirki u muzejskoj struci počeli promišljati načine obrade dokumentarne cjeline u praksi. U stručnoj su literaturi opisani primjeri u kojima su zbirke s dokumentarnom građom sistematizirane kao arhivske zbirke u muzeju.⁶ Slijedeći načela arhivistike, sastavljene su od arhivskih fondova i zbirki arhivskoga gradiva koje je opisano prema arhivskoj praksi, izradom sumarnih i analitičkih inventara te su one po pravilu u nadležnosti Hrvatskoga državnoga arhiva (HDA-a). Uviđajući nedostatke muzeološkog načela pojedinačnog predmeta u opisu dokumentarnih ostavština, otvorilo se pitanje mogu li se preuzeti određena načela iz nekoga drugog „informacijskog okruženja” te može li se pronaći „najmanji zajednički nazivnik između arhivskih normi i muzeoloških standarda.”⁷

Muzejske dokumentarne ostavštine svojom se strukturom i sadržajem podudaraju s osobnim ili obiteljskim fondom u arhivu. Među njima postoji i vrlo bitna razlika koja proizlazi iz poslanja i ustroja ustanove u kojoj se čuvaju, obrađuju i opisuju. Arhivsko gradivo podliježe osnovnom arhivističkom načelu zajedničke provenijencije, a muzejska se građa uređuje prema osnovnome muzeološkom načelu pojedinačnog predmeta.⁸ Pojam *fond* u arhivistici označava „organsku cjelinu arhivskoga gradiva kojom se nastoji naglasiti karakteristična organska povezanost svih dokumenata koji su rezultat jednoga stvaratelja i koji se ne smiju miješati s dokumentima drugih stvaratelja”; struktura fonda treba slijediti izvornu organizaciju koju je gradivu dodijelio stvaratelj.⁹

To su formulacije dvaju temeljnih načela arhivske struke: načela provenijencije i načela prvobitnog reda.¹⁰ U arhivima se jedan identifikacijski broj (signatura) dodjeljuje fondu u cjelini, a pri sređivanju i opisu fonda primjenjuje se višerazinski opis (obuhvaća seriju, podseriju, pod-podseriju, do pojedinačnih predmeta), što znači da su identifikacijske obavijesti strukturirane hijerarhijski, od općih do pojedinačnih te se, sukladno tome, izrađuju obavijesna pomagala.¹¹ U arhivistici se tako jedan inventarni broj dodjeljuje fondu bez obzira na njegov opseg, a u muzeologiji se jedan inventarni broj dodjeljuje jednom dokumentu ili skupini njih, bez obzira na cjelinu.¹²

Muzejski je predmet u muzeologiji temeljna jedinica muzejske zbirke i nositelj muzealnosti, a zbirka kao cjelina nadređena je predmetu.¹³ Građa u muzejima opisuje se prema odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju (dalje: Pravilnik). To je temeljni pravni dokument kojega se pridržavaju muzejski djelatnici u vođenju muzejske dokumentacije o predmetima o kojima se brinu. U radu je naglasak stavljen na primarnu dokumentaciju, odnosno na *inventarnu knjigu muzejskih predmeta* koja se vodi u digitalnom obliku, kao računalna baza podataka. U postupku inventarizacije, sukladno prilogu Pravilnika, obvezno se upisuje skupina podataka o identifikaciji, izradi i nabavi predmeta, opis predmeta te poveznice prema evidencijama muzejske dokumentacije. Za razumijevanje teme važne su i odredbe Pravilnika prema kojima se „jedna inventarna oznaka dodjeljuje samo jednom muzejskom predmetu, odnosno grupi muzejskih predmeta koji čine cjelinu. Muzejski predmeti koji čine cjelinu ili se sastoje od dijelova označavaju se jednom inventarnom oznakom, a svaki se dio obvezno označuje podoznakom” (čl. 12.).¹⁴ Pravilnik tako prepoznaje skupine predmeta koji čine cjelinu te propisuje način njihova označavanja, a identifikaciju cjeline i njezinih dijelova te sadržaj opisa određuje kustos prema svojoj praksi.

Obrada obiteljske ostavštine Kolander

Na primjeru iz Dokumentarne zbirke I prikazat ćemo postupak obrade dokumentarne ostavštine u specifičnom kontekstu specijaliziranoga povijesnog muzeja u zbirci koja je od svog nastanka ustrojena prema muzeološkim načelima. Građu zbirke najvećim dijelom čine pojedinačni predmeti koji nisu zajedničke provenijencije te dokumentarne ostavštine pojedinaca i obitelji nazvane po njihovim stvarateljima, poput građe obitelji Jelačić, Mažuranić, Knežević i dr. Fizički opseg dokumentarnih ostavština unutar Dokumentarne zbirke I manji je od arhiva ili arhivske zbirke u muzejima; obuhvaćaju jednu do tri ili četiri arhivske kutije. No bez obzira na (malo) brojnost građe, dvojbe i otvorena pitanja glede opisa i obrade ostavštine ostaju ista.

Kada je riječ o načinu pohrane dokumentarnih ostavština, organizacija zbirke slijedi načelo zajedničke provenijencije. Pritom se vodi briga o važnosti poštovanja postupka prema kojemu se zapisi što ih je stvorila, prikupila i koristila osoba ili obitelj pohranjuju zajedno i ne miješaju se s ostalom građom. S pojavom digitalne baze podataka uočena je potreba da se i u opisu primijeni načelo zajedničke provenijencije kao najvažnijega pristupa u obradi dokumentarnih ostavština. To otvara pitanje kako građu koja čini sadržajnu i tematsku cjelinu opisati na način da međusobna povezanost cjeline i njezinih dijelova bude vidljiva u informacijskom sustavu na razini fundusa.¹⁵ Kada je u pitanju opis cjelinā građe, računalni sustavi u muzejima imaju nedostataka, ali ipak imaju određene mogućnosti za opis i pretraživanje građe.

Obiteljska ostavština Kolander u Dokumentarnoj zbirci I poslužit će kao primjer za prikaz opisa u postojećem sustavu računalnog vođenja muzejske dokumentacije (*Indigo*) koji se primjenjuje u HPM-u. Ostavština Kolander primjer je obiteljske ostavštine koju čini isključivo dokumentarna građa, zbog čega je pohranjena samo u Dokumentarnoj zbirci I. Sastoji se od zapisa nastalih tijekom djelovanja članova obitelji Kolander, skladatelja Vatroslava i njegovih sinova Stjepana i Zlatka. Zapisi su raznovrsni, od skladbi Vatroslava Kolandera do ratnih dnevnika njegova sina Stjepana iz razdoblja Prvoga svjetskog rata, a vremenski raspon ostavštine obuhvaća razdoblje od 1867. do 1944. godine. Ostavština Kolander izabrana je zato što je u Muzej u razdoblju od 1950-ih do 2020. pristizala u nekoliko navrata, i to je utjecalo na njezinu inventarizaciju i opis.

Navedena se ostavština sastoji od 189 predmeta na 15 inventarnih oznaka; u kojem će se sadržajnom i fizičkom opsegu građa identificirati i opisati, ovisi o naravi građe, vrsti i veličini zbirke te o potrebama korisnika.

U postupku obrade dokumentarne ostavštine najprije se identificira i opisuje cjelina, a potom njezini dijelovi. Cjelina je identificirana tako što je u informacijskom sustavu napravljen zapis na razini cjeline, odnosno opis ostavštine, a zatim slijede zapisi o pojedinačnim predmetima ili skupinama predmeta unutar ostavštine. Ostavština je opisana uz pomoć polja *virtualnog kontejnera* kojemu je, prema njezinu stvaratelju, dodijeljen naslov *Ostavština Kolander*. To je polje omogućilo stvaranje logičkog zapisa koji nema inventarnu oznaku, a sadržava osnovnu skupinu podataka bitnih za cjelinu: naslov, mjesto i vrijeme izrade, imena autora te kratak fizički i sadržajni opis ostavštine.

Važan element opisa jest navođenje odnosa cjeline i njezinih dijelova: u informacijskom sustavu logički je zapis povezan sa svim predmetima unutar ostavštine koji su dijelovi jedne cjeline. Dakle, svi su predmeti virtualno povezani u jedan *kontejner* na način da to polje sadržava popis svih predmeta unutar ostavštine. Na taj je način ostavština jednog stvaratelja u informacijskom sustavu virtualno rekonstruirana bez obzira na način kako su

7 Ivana Katušić i Hrvoje Gržina, „Obrada fotografskog gradiva iz privatnih ostavština u muzeju: primjer suradnje muzealca i arhivista”; u: *17. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Alisa Martek (Zagreb, 2014): 229; Gaćina Škalamera, „Arhivska zbirka hrvatskog školskog muzeja”, 154.

8 Pojam provenijencije postoji i u muzeologiji, a odnosi se na podrijetlo predmeta; vezan je za vlasnika ili darovatelja te za način na koji je predmet pristigao u muzej (Tamara Štefanac, *The conceptualization of archival materials held in museum* (doktorska disertacija, Sveučilište u Zadru, 2016): 31-32.

9 Nenad Bukvić, „Arhivska služba i arhivsko zakonodavstvo u funkciji zaštite gradiva muzejskih ustanova”; *Arhivski vjesnik*, 57 (2014): 92; Jozo Ivanović, *Priručnik iz arhivistike* (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2010): 90.

10 ISAD(G): Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2001) i ISSAR(CPF): Međunarodna norma arhivističkog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2006).

11 Melina Lučić, „Sređivanje i opis osobnih fondova u arhivima, knjižnicama i muzejima”; u: *10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Ivana Marinković Zenić i Mirna Willer (Poreč, 2006): 149-151.

12 Gaćina Škalamera, „Prednosti primjene arhivističkih normi”, 368.

13 Maroević, *Uvod u muzeologiju*, 120.

14 Ministarstvo kulture i medija, „Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju”, 22. veljače 2023., *Narodne novine* 21/2023.

15 U prilog takvim nastojanjima govori i Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Naime, u poglavlju *Razina opisa djela* uvodi se pojam *skupno djelo* i definira se kao „djelo koje je izvorno stvoreno i zamišljeno kao organska cjelina sastavljena od više samostalnih idejno povezanih istovrsnih ili raznovrsnih djela”. Definicija potvrđuje kako je iz arhivistike preuzeto načelo zajedničke provenijencije te je prepoznata potreba za primjenom tog načela i u muzejskom okruženju (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, <https://www.kam.hr/>) (pristupljeno 20. svibnja 2023.).

tablica 1. Popis predmeta koji čine ostavštinu Kolander s osnovnim identifikacijskim obavijestima.
Izvor: Nikolina Šimunović (autoričina sistematizacija), Hrvatski povijesni muzej

Redni broj	Inventarna oznaka	Naslov	Broj komada
1.	HPM/PMH-27596	Dnevnici Stjepana Kolandera / „Sa ratišta I-XX”, 1914. – 1918.	20
2.	HPM-107603	Crkvene i svjetovne skladbe, 1867. – 1912.	149
3.	HPM/PMH-28396	Prof. Vatroslav Kolander / O radu i životu / Dio prvi, 1913.	1
4.	HPM/PMH-28394	Prof. Vatroslav Kolander / Prilozi k I. i II. dijelu / III. dio, 1915.	1
5.	HPM/PMH-28395	Prof. Vatroslav Kolander / Prilozi k I. i II. dijelu / IV. dio, 1915.	1
6.	HPM/PMH-28393	Prof. Vatroslav Kolander: prilozi za povijest glazbenika Hrvata / Dio V., 1920.	1
7.	HPM/PMH-28392	Popis muzikalija: Prof. Vatroslav Kolander, 1910.	1
8.	HPM-107299/1 HPM-107299/2 HPM-107299/3	Spomen spis I. hrvatskog mačevalačkoga srednjoškolskoga kluba „Lav” / Prigodom petogodišnjice opstanka, 1912. Spomen spis II., 1912. Spomen spis III., 1912.	3
9.	HPM-107298	Pjesme s bojnog polja	1
10.	HPM-107300	Crstice iz savremenoga života I; Crstice iz savremenoga života II; Crstice iz savremenoga života III; Crstice iz savremenoga života III – IV; Crstice iz savremenoga života IV, 1910. – 1914.	5
11.	HPM-107301	Cyprienne / Crtica iz života, 1912. – 1914.	1
12.	HPM-107302	Vladimir i Krunoslav / Crtica iz sadanjeg života, 1912. – 1913.	1
13.	HPM-107303	Violeta / Crtica iz ratnih vremena / dio I. i II.; Violeta / Crstice iz ratnih vremena / dio III. i IV., 1914. – 1917.	2
14.	HPM-107469	Bilježnica s novinskim člancima o Vatroslavu Kolanderu, 1882. – 1943.	1
15.	HPM-107298	Pjesme s bojnoga polja, 1914. – 1918.	1

inventarne oznake dodijeljene predmetu ili skupini predmeta unutar zbirke.

U tablici 1. prikazan je popis predmeta unutar ostavštine Kolander; primjetno je kako unutar ostavštine postoji nekoliko sadržajnih cjelina, tj. predmeti su grupirani prema zajedničkim obilježjima. Njihova identifikacija i opis razlikuju se s obzirom na fizički opseg, ali i na vrijeme u kojemu su opisivani. Primjerice, ratni su dnevnici sadržajna cjelina sastavljena od 20 dijelova; u klasičnoj inventarnoj knjizi opisani su kao cjelina, stoga su u opisu navedeni podatci koji se odnose na cjelinu te su upisani samo oni podatci koji se odnose na pojedinačne dijelove, a smatraju se važnima za korisnike (red. br. 1).

Pojedini zapisi vezani za život i rad Vatroslava Kolandera čine sadržajnu cjelinu, a u klasičnoj inventarnoj knjizi ipak je svaki dio samostalno identificiran i opisan (red. br. 3 – 7). *Spomenspisi* su dio građe koja je u fundus ušla 2020., sastavljeni su od tri dijela koja čine jednu sadržajnu cjelinu; svaki je dio identificiran i opisan u informacijskom sustavu samostalno tako da su im dodijeljene podoznake jer sadržavaju informacije koje mogu biti važne za korisnike, ali i za zbirku u cjelini (red. br. 8). Zapise pod naslovom *Crstice iz savremenoga života* (red. br. 10) čine raznovrsni samostalni dijelovi, zamišljeni i oblikovani kao cjelina koja ima zajednički naslov te su zato identificirani i opisani kao cjelina. Budući da

pojedinačni dijelovi ne sadržavaju informacije bitne za korisnike, nema potrebe da se iskazuju samostalno. U mapi naslova *Crkvene i svjetovne skladbe* umetnuto je 149 skladbi. Opis se također zadržao na razini cjeline; zbog opsežnosti građe koja ima zajednička obilježja nije bilo praktično samostalno opisati svaku pojedinu skladbu u mapi.

Važan alat za upravljanje muzejskom dokumentacijom i zbirkom unutar računalnog sustava jest mogućnost pretraživanja muzejske građe prema tematskim odrednicama. Međusobne poveznice predmeta u ostavštini uspostavljene su uz pomoć polja *Tematske odrednice*, pa je tako u zapisu svakog predmeta u polju *Obitelj* određen pojam *Kolander*, a kao tema (opći pojam) odabran je pojam *Ostavština Kolander*. Na taj se način jednostavnim pretraživanjem može dobiti popis svih predmeta koji čine ostavštinu. Krajnji je cilj takvog postupka omogućiti korisnicima da istraže sadržaj građe te da razumiju odnos cjeline i njezinih dijelova.

Izneseni primjer pokušaj je argumentiranja pristupa koji je odabran u obradi dokumentarnih ostavština unutar zakonodavnog okvira kojim je uređena muzejska djelatnost i sukladno mogućnostima informacijskog sustava u

kojemu se računalna građa obrađuje. U muzeološkom smislu odabrani je pristup poticaj za promišljanje upravljanja muzejskim zbirkama dokumentarne građe te unaprjeđenja postojećih informacijskih sustava.

LITERATURA

1. Bukvić, Nenad. „Arhivska služba i arhivsko zakonodavstvo u funkciji zaštite gradiva muzejskih ustanova”. *Arhivski vjesnik*, 57 (2014): 92.
2. Bulić, Nada, Ivana Posedi. „Problematika korištenja arhivskog gradiva u muzejima na primjeru Muzeja grada Koprivnice”. U: *20. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji / mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Mirna Willer i Dubravka Osrečki Jaklečić. Zagreb, 2017.
3. Gačina Škalamera, Sonja. „Arhivska zbirka Hrvatskog školskog muzeja”. U: *10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Ivana Marinković Zenić i Mirna Willer. Poreč, 2006.
4. Gačina Škalamera, Sonja. „Prednosti primjene arhivističkih normi ISAD(G) i ISAAR(CPF) u opisu dokumentarne/arhivske građe osobnih ostavština – primjeri iz Hrvatskog školskog muzeja”. U: *14. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Sanjica Faletar Tanacković i Damir Hasenay. Poreč, 2010.
5. ISAD(G): Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2001.
6. ISSAR(CPF): Međunarodna norma arhivističkog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2006.
7. Ivanović, Jozo. *Priručnik iz arhivistike*. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2010.
8. Katušić, Ivana, Hrvoje Gržina. „Obrada fotografskog gradiva iz privatnih ostavština u muzeju: primjer suradnje muzealca i arhivista”. U: *17. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Alisa Martek. Zagreb, 2014.
9. Lučić, Melina. „Sređivanje i opis osobnih fondova u arhivima, knjižnicama i muzejima”. U: *10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova*, ur. Ivana Marinković Zenić i Mirna Willer. Poreč, 2006.
10. Maroević, Ivo. *Uvod u muzeologiju*. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993.
11. Ministarstvo kulture i medija. „Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te način ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju”, 22. veljače 2023. *Narodne novine* 21/2023.
12. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. „Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima”. <https://www.kam.hr/> (pristupljeno 20. svibnja 2023.).
13. Smetko, Andreja. *Uspomene na jednoga bana. Ostavština Jelačić u Hrvatskom povijesnom muzeju*. Zagreb: Hrvatski povijesni muzej, 2009.
14. Škiljan, Maja. „Dokumenti o Jelačićevoj ostavštini u Hrvatskom povijesnom muzeju”. *Muzeologija* 35 (1998): 48.
15. Štefanac, Tamara. *The conceptualization of archival materials helds in museum*. Doktorska disertacija, Sveučilište u Zadru, 2016.

Primljeno: 3. srpnja 2023.

BETWEEN THEORY AND PRACTICE: THE PROCESSING AND DESCRIPTION OF DOCUMENTARY LEGACIES IN A MUSEUM

A museum's holdings contain diverse records created by individuals and families, called in museums legacies. The paper defines the legacy in a museum institution and there is consideration of the identification and description of a documentary legacy in a museum collection within the legislative framework by which the museum activity is governed and in line with the capacities of the information system in which the computer processing of the records is conducted. Parallels are drawn with family fonds in archives, for their structures and contents are identical to a museum legacy. In the description they are subject to apparently contrasting principles – the archival principle of common provenance and the museum principle of the individual object. Consistent application of the museological principal in the processing of documentary records has in practice revealed its drawbacks and prompted consideration of the implementation of the archival principle of common provenance in the description of documentary legacies in museums. This would presuppose the adjustment of and certain changes to existing information systems so that the links among the parts of a single unit should be visible.

In a museological sense, there is the illustration of the processing of the Kolander Legacy from Documentary Collection I of the Croatian History Museum, as spur to the thinking through of the management and running of documentary collections, particularly in the description of records that comprise a unit arising from the life and work of a single creator.